

Drejæble.

Synonymer. Ingen.

Historie. Efter alt at dømme er Sorten af fynsk Oprindelse, men noget helt bestemt om dens Herkomst har det ikke været muligt at få oplyst. Konsulent R. Munkegård, Odense, har om Sortens Historie meddelt følgende: »Drej æble hører til de lokale Sorter, det fynske Frugtudvalg i 1912 blev gjort opmærksom på af ældre Gartnere, hvorefter Udvalget anbefalede det til almindelig Plantning på Fyn. Senere blev Sorten anbefalet til Erhvervsplantning, og Frugten opnåede store Priser. Priserne dalede efterhånden, og mange om-podede Træerne. Æblet solgtes for ca. 60 år siden fra Odense under Navn af Snurretop, først senere fik det sit nuværende Navn.« Drejæble, der ikke er medtaget i C. Matthiesens »Dansk Frugt«, beskrives her for første Gang. Navnet refererer til Frugtens regelmæssige Form, Æblet er som »drejet«. Modertræet skal have stået i Landsbyen Stegsted vest for Odense, men den pågældende Ejendom med Have eksisterer ikke mere. Handelsgartner Julius Eriksen, Stige, tiltrak en Del Træer af Sorten i årene 1908—15. Ved Frugtsortsundersøgelsen i 1934—37 blev der noteret om 227 Træer af Sorten, alle plantet på Fyn. Omkring 1920 formeredes der ca. 300 Træer af Sorten om året, alle i fynske Planteskoler. I 1937—39 formeredes der i danske Planteskoler årlig 760 Træer af Drejæble.

Træet.

I **Planteskolen** er Sorten meget nem at arbejde med, idet den er let at formere og giver smukke og kraftige Træer af opret, slank Vækst.

Grundstamme. Drejæble synes at trives lige godt på Vildstamme og Dværgstamme.

Beskrivelse af Træet. Sorten danner en smuk, lidt højtbygget, tæt Krone med spredte Grene og i Frugttiden overhængende Vækst. Årsskuddene er korte og middelkraftige. Barken gråbrunlig og med lange, ikke meget iøjnefaldende Barkporer. Bladene er tætsiddende og opadrettede, de er middelstore, tykke og læderagtige, af Form ægdannede eller elliptiske og rendeformede. Oversiden mørkegrøn, Undersiden grågrøn og med stærkt fremtrædende Ribber. Bladranden med små runde Takker. Bladstilken er kort og ret tyk, den er rødlig ved Basis. Akselbladene meget små, ofte mangler de helt. Frugtknopperne sidder på korte Sporer, de er middelstore, ægformede og hvidfildede i Spidsen. Blomstringen indtræffer sidst på Sæsonen. Blomsterknopperne er lysrosa, og Blomsterne, der er middelstore, er hvide og smukke. Drejæble har 34 Kromosomer og er altså i så Henseende normal; Træerne ansætter da også meget villigt Frugt

Dyrkningsforhold. Drej æble danner til at begynde med et opretvoksende Træ, men da Grenene ikke er meget stive, bøjes de let under Frugtvægten, og Træerne bliver brede. En Slutafstand af 8—10 m vil formentlig passe for Vildstammetræer. Om Sortens Levealder kan intet bestemt vides, men formentlig kan Træerne blive gamle. Sorten er hårdfør og trives derfor under udsatte Forhold, ligesom den tager til Takke med forskelligartet Jord. Meget Læ er ikke påkrævet for Træets Skyld, men da Frugten let blæser ned, kan det vanskeligt helt undværes. Om Gødskningen foreligger der ingen Angivelser; men da Træerne er rigtb ærende, og Frugten er tilbøjelig til at blive lille, må det være en Selvfølge, at ældre Træer må gødes godt. I de unge år beskæres Træerne for Formens Skyld, senere måske for at holde dem i Vækst. Frugtbarheden er god og tilfredsstillende tidligt indtrædende. Rigt besatte Træer er smukke i Eftersommertiden. Frugtudynding kan være nødvendig, men som oftest udtnyder Træerne sig selv i passende Grad. -

Forhold overfor Sygdomme og Skadedyr. Sorten er sund og trivelig. Der er noteret om Skurv, Frugtskimmel og Æblebladveps, men der meldes ikke fra nogen Side om særlig generende Angreb, så Træerne er lette at holde sunde, også fordi de tåler Kemikalierne meget godt; Sprøjteskade forekommer sjældent.

Frugten.

Størrelsen. Middelstor. 6—6,5 cm høj og 6,5—7 cm bred. Formen. Kegleform. Frugten gør Indtryk af at være højere end bred. Bugen sidder under Midten. Stilken den er bred og Bægerenden tilspidset. Smukt og regelmæssigt Æble, der kun er svagt kantet; .

Farven. Grundfarven bliver hurtigt gullig og senere varmt gul. Solsiden er orangegul, på meget belyste Frugter er denne Farve stærkt fremtrædende ved, at Frugten er fint marmorert og lidt stribet med en lyserød Farve. Huden er tør og sej g, glat og glinsende. Hudpunkterne ses kun lidt. Æblet minder en **Del** om James Grieve, men er mere spidst og regelmæssigt i Formen og af en lidt anden og mere ensartet Farve. Ved Stilkpartiet minder Drej æble en Del om Venus.

10-årigt Dværgræ, 4,5 m højt • og 5 m bredt.

Bægeret er stort og halvåbent, Bægerbladene er brede og korte. Bægerhulen er lille og temmelig regelmæssig, den er afgrænset af ulige store, brede, afrundede Ribber. Støvtrådene er over midtstillede i det forinden snævre Bægerrør. Griflerne kun sammenvoksede på et kort Stykke, kun lidt hårede.

Stilken er kort og tyk, den sidder i en bred og flad Grube, der forinden er grønliggrå og undertiden forsynet med en Kødsvulst.

Kødet er hvidgult, fast og tørt, det smager sødligt, men er uden Aroma. Lugten svag.

Kærnehuset er højtbygget og afgrænset ved Dobbeltlinier. Kamrene er smalle og har meget opridsede Vægge. Kærnerne, der er fåtallige, er gråbrune, meget lange og spidse samt flade og uregelmæssige.

Modningstid. Frugten plukkes i September Måned, den bør ikke sidde for længe på Træerne. Brugssæsonen udstrækker sig til en Måned eller to efter Afplukningen. Drej æble er altså en udpræget Efterårssort. Nogen længere Opbevaring er der næppe Grund til at forsøge. Frugten kan dog let opbevares i Kølerum og kan her holde sig til langt hen på Vinteren. I almindelige Frugthuse modner Frugten ret hurtigt, og Smagen bliver flov og melet. Der kan optræde Priksyge under Lagringen, ligesom indvendig Henrådning er konstateret.

Anvendelse. Drej æble er intet Madæble, dertil er Smagen og Syre-indholdet for ringe. Som Spiseæble kan det højst komme i 2. Klasse: »Spisefrugt af ret ringe Kvalitet«. »For ringe Aroma og bliver let tør og melet«. »Tarveligt Æble«.

Handelsværdien har hidtil været ret god. Frugten er solgt på Grund af dens tiltalende Form og Farve. Pynter i Butikkerne, men tilfredsstillende næppe Køberne. »Kun velegnet, indtil Kravene til Spiseæbler skærpes«. »Desværre endnu efterspurgt i for høj Grad«. Sorteringen og Pakningen er særdeles let.

Dyrkningsværdi.

Drejæble er ikke en så værdifuld Sort, at den kan anbefales til Plantning. En kort Overgang solgtes dens Frugter til gode Priser, og derfor blev den udbredt en Del, især på Fyn. Nu, da den er bedre kendt, er Interessen for den i stærk Tilbagegang. Nogle af Medarbejderne bruger stærke Udtryk om Sorten og den Omstændighed, at den er blevet opformeret, andre er dog fremdeles tilfredse med den. Drejæbles Udbredelse fører Tanken hen på Ønskeligheden af en vis Kontrol med Nyheder, f. Eks. gennem et pomologisk Udvalg, og fremkalder Ønsket om

en mere kritisk Indstilling i det hele taget overfor nye og for lidt kendte Sorter. Da Træerne af Drej æble er sunde, vil de sikkert egne, sig godt til Ompodning.

Drejæble. 21-årigt Vildstammetræ på Blangstedgård Forsøgsstation, 7 m højt og 8 m bredt.